

ข่าวเพื่อสื่อมวลชน

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
Office of Disease Prevention and Control Region 12, Songkhla

ฉบับที่ 12/2568

4 กุมภาพันธ์ 2568

สคร.12 สงขลา เตือนประชาชน ลงเล่นน้ำทะเลฝั่งอ่าวไทย ระวังภัย แมงกะพรุนหัวขวด

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา (สคร.12 สงขลา) เตือนประชาชนก่อนลงเล่นน้ำทะเล ระวังภัยแมงกะพรุนหัวขวด โดยเฉพาะในช่วงเดือนมกราคม ถึง มีนาคม หรือพบป้ายแจ้งเตือนระวังแมงกะพรุน แนะนำไม่ควรลงเล่นน้ำ และหากพบผู้ที่สงสัยถูกพิษแมงกะพรุน ห้ามขัดถูหรือขยี้ในบริเวณที่สัมผัสแมงกะพรุน เพราะจะทำให้มีอาการรุนแรงมากขึ้นจากการกระจายของพิษแมงกะพรุน

ในช่วงระหว่างเดือนมกราคม ถึง มีนาคม ของทุกปี เป็นช่วงการระบาดของแมงกะพรุนหัวขวด (*Physalia sp.*) บริเวณชายทะเลฝั่งอ่าวไทย จัดเป็นแมงกะพรุนชนิดที่มีพิษร้ายแรง โดยมีลักษณะส่วนบนลอยโผล่พื้นน้ำคล้ายลูกโป่งรูปร่างรียาว คล้ายหมวกของทหารเรือ ชาวโปรตุเกส มีหนวดยาวสีฟ้าหรือสีม่วง มีเข็มพิษ (nematocyst) สำหรับป้องกันตัวและจับเหยื่อ กระจายอยู่ทุกส่วนของร่างกาย โดยเฉพาะบริเวณหนวด (tentacle) สำหรับพิษของแมงกะพรุนหัวขวด มีผลต่อระบบประสาท หัวใจ และผิวหนัง ส่วนใหญ่ผู้ที่สัมผัสพิษจะมีอาการคัน และปวดแสบปวดร้อนในเบื้องต้น การแสดงอาการของพิษในผู้ป่วยแต่ละบุคคลความรุนแรงจะต่างกัน ขึ้นอยู่กับความแข็งแรงของร่างกาย ความต้านทาน และปริมาณพิษที่ได้รับ

นายแพทย์เฉลิมพล โอสถพรมมา ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา กล่าวว่า สคร.12 สงขลา เน้นย้ำผู้ประกอบการให้คำแนะนำบุตรหลาน ไม่ควรลงเล่นน้ำเมื่อพบป้ายแจ้งเตือนระวังแมงกะพรุน หากลงเล่นน้ำทะเล ขอให้สวมเสื้อผ้าที่มิดชิด เช่น เสื้อแขนยาว กางเกงขายาวแนบตัว หากเจอแมงกะพรุน ห้ามจับ หรือสัมผัสโดยเด็ดขาด

วิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้นหากได้รับบาดเจ็บจากพิษแมงกะพรุน แนะนำให้ใช้น้ำส้มสายชูราดบริเวณที่สัมผัสแมงกะพรุนอย่างน้อย 30 วินาที และให้รีบนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลทันที ทั้งนี้ **เมื่อพบผู้บาดเจ็บจากการถูกพิษแมงกะพรุนห้ามใช้น้ำแข็ง น้ำเปล่า เหล้า โซดา หรืออื่นๆ ไปเทราดเป็นอันขาด** เนื่องจากจะกระตุ้นพิษให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น ห้ามถูหรือขยี้ เพราะจะทำให้พิษยิ่งแพร่กระจายมากขึ้น ที่สำคัญ เลี่ยงการพันรัดแน่นด้วยผ้ายืด บริเวณที่โดนพิษและอย่าเก็บแมงกะพรุนที่ตายแล้วด้วยมือเปล่าหรือนำมาเล่น เพราะต่อมพิษยังสามารถปล่อยพิษได้ หากมีข้อสงสัยสามารถโทรศัพท์สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422

“ตรวจจับเร็ว ตอบโต้ทัน ป้องกันได้”

ข่าวโดย: กลุ่มสื่อสารความเสี่ยงโรคและภัยสุขภาพ สคร.12 สงขลา

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12
The Office of Disease Prevention and Control 12

website
facebook

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

168 ถนนสงขลา - นาทวี ตำบลนาครุประสงค์ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

โทรศัพท์ 0 7433 6080

สายด่วน
กรมควบคุมโรค
1422